

THÔNG TIN VỀ XẾP HẠNG TÍN DỤNG

Ngày 16/3/2012, cả hai hãng xếp hạng tín nhiệm S&P và Moody's đều đưa ra xếp hạng về tín nhiệm đối với VietinBank. Cụ thể như sau:

- Moody's đánh giá về triển vọng là “Ổn định” với xếp hạng sức mạnh tài chính (BFSR) ở mức E+. Mức xếp hạng này phản ánh nền tảng tín dụng vững chắc của ngân hàng mặc dù còn một số hạn chế.
- S&P xếp hạng tín nhiệm B+ đối với các khoản tín dụng dài hạn và mức B đối với tín dụng ngắn hạn với đánh giá về triển vọng “Tiêu cực”.

Đây là lần đầu S&P tiến hành đánh giá về triển vọng của Vietinbank. Triển vọng "tiêu cực" mà S&P đánh giá tương đồng với tình hình quốc gia. Theo S&P, với nền kinh tế thu nhập thấp, hệ thống tài chính đang phát triển và khung pháp lý đang trong quá trình hoàn thiện của Việt Nam, cộng với những hạn chế trong hệ thống tài chính Việt Nam như các tiêu chuẩn giám sát còn lạc hậu so với quốc tế, tình trạng thừa ngân hàng và thị trường bị bóp méo... thì hạng điểm tín nhiệm dành cho một ngân hàng thương mại chỉ hoạt động ở Việt Nam là ngưỡng B.

Tuy nhiên, điều đáng nói là S&P cũng lưu ý có thể điều chỉnh triển vọng của Vietinbank lên ổn định nếu trong khi xếp hạng nợ chủ quyền của Việt Nam được nâng lên cũng như nếu VietinBank có bất cứ sự gia tăng về vốn nào, bao gồm cả việc bán cổ phần cho đối tác chiến lược. Hiện tại, ĐHĐCĐ ngày 28/2/2012 của VietinBank đã thông qua Tờ trình phương án tăng vốn điều lệ trong năm 2012, nội dung cụ thể như sau:

- o Vốn điều lệ tại thời điểm 31/12/2011: 20.230 tỷ đồng.
- o Tăng vốn điều lệ thông qua việc chia cổ tức năm 2011 bằng cổ phiếu và thưởng cổ phiếu từ nguồn thặng dư: 5.988 tỷ .
Vốn điều lệ sau khi tăng: 26.218 tỷ đồng.
- o Tiếp tục thực hiện việc tăng vốn điều lệ thông qua chào bán cổ phần cho nhà đầu tư chiến lược nước ngoài với tỷ lệ 15%. Số vốn điều lệ tăng thêm: 4.627 tỷ đồng.
- o Vốn điều lệ sau khi tăng: 30.845 tỷ đồng.

Việc tăng vốn điều lệ trên 50% trong năm 2012 thông qua việc phát hành cổ phiếu thưởng và bán cho đối tác chiến lược nước ngoài sẽ được thực hiện có thể là nguyên nhân khiến S&P thay đổi mức xếp hạng cho VietinBank vào thời điểm thích hợp.

Như chúng ta đã biết, cuối tháng 11/2011, S&P đã nâng mức đánh giá Mức độ rủi ro của hệ thống ngân hàng (BICRA) của Việt Nam từ “Nhóm 9” lên “Nhóm 10” (nhóm có mức độ rủi ro cao nhất) và S&P hạ xếp hạng tín dụng đồng nội tệ loại dài hạn của Việt Nam xuống mức “BB-” từ mức “BB”. Khoảng một tháng sau, S&P hạ xếp hạng tín nhiệm dài hạn với 2 ngân hàng lớn của Việt Nam là Vietcombank, BIDV ở mức “B+” với đánh giá chung về triển vọng là “Tiêu cực”. Đầu tháng 2/2012, Giám đốc điều hành Moody's Stephen Long nhận định hệ thống tài chính của Việt Nam còn yếu và phụ thuộc vào các khoản vay USD giá rẻ nên tính thanh khoản bị thắt chặt. Do đó, Ngân hàng Việt dễ ảnh

hưởng vì khủng hoảng châu Âu nhất. Đây có thể là một lý do nữa khiến S&P đưa ra xếp hạng “tiêu cực” đối với VietinBank.

Như vậy, xếp hạng tín nhiệm của VietinBank hiện đang ở mức tương đương với các ngân hàng lớn khác trong hệ thống và thấp hơn xếp hạng tín nhiệm của Việt Nam một bậc. Lần xếp hạng tín nhiệm quốc gia đối với Việt Nam gần đây nhất của S&P là tháng 8/2011, theo đó S&P hạ xếp hạng tín dụng nội tệ của Việt Nam từ BB xuống BB- chủ yếu do nguyên nhân kỹ thuật, khi hãng này thay đổi các cơ sở tính toán đối với xếp hạng tín nhiệm nợ quốc gia.

So sánh xếp hạng của S&P đối với một số ngân hàng lớn của Việt Nam

	VietinBank	Vietcombank	BIDV
	16/3/2012	9/12/2011	9/12/2011
Tín nhiệm dài hạn	B+	B+	B+
Tín nhiệm ngắn hạn	B	B	B
Triển vọng dài hạn	Tiêu cực	Tiêu cực	Tiêu cực
Ghi chú	Xếp hạng lần đầu	Bị hạ xếp hạng tín nhiệm dài hạn từ BB-	

Bên cạnh việc đánh giá của S&P về vị thế kinh doanh “mạnh” và mức thanh khoản “hợp lý” của VietinBank cũng như triển vọng “Ổn định” mà Moody’s dành cho hầu hết các định hạng tín nhiệm của VietinBank, tìm hiểu thêm các thông tin liên quan đến việc xếp hạng tín nhiệm của S&P và Moody’s, có một số điểm đáng lưu ý như sau:

1. S&P đánh giá khả năng chống chịu rủi ro của Vietinbank ở mức “trung bình” do tổ chức hệ thống vẫn còn giản đơn trong khi phần lớn doanh thu đến từ các khoản cho vay thương mại truyền thống.

VietinBank đã ý thức được những rủi ro trong hoạt động kinh doanh và đã có những biện pháp phòng ngừa rủi ro hiệu quả dưới sự hỗ trợ về mặt kỹ thuật của đối tác chiến lược IFC (vốn có nhiều kinh nghiệm trong lĩnh vực quản trị doanh nghiệp).

Theo tư vấn của IFC, VietinBank đang triển khai cấu trúc quản trị rủi ro theo 3 hàng phòng thủ. Trong cấu trúc này, việc gắn kết hoạt động quản lý rủi ro được thực hiện theo hàng phòng thủ thứ nhất tập trung vào hoạt động tác nghiệp của bộ phận kinh doanh, hàng phòng thủ thứ hai quản lý rủi ro dựa trên việc theo dõi và rà soát rủi ro theo thời gian thực, và hàng phòng thủ thứ 3 tập trung rà soát các rủi ro một cách độc lập. Tất cả hoạt động quản lý rủi ro đều được định hướng từ Ủy ban rủi ro thuộc HĐQT với các chiến lược và mục tiêu, khẩu vị rủi ro của ngân hàng và kiểm soát bởi Ủy ban Kiểm toán thuộc HĐQT.

2. Tỷ lệ cho vay trên huy động của ngân hàng tương đương với mức trung bình ngành là lý do S&P đánh giá nguồn vốn của ngân hàng ở mức “trung bình”. Hiện tại tiền gửi đang chiếm khoảng 77% trong tổng huy động của ngân hàng, thấp hơn các ngân hàng khác.

Tỷ lệ cho vay trên huy động (LDR) của VietinBank ở mức trung bình so với ngành. Tuy nhiên, một số yếu tố trong khoản huy động của VietinBank đã không được S&P tính đến. Được sự hỗ trợ lớn từ phía Chính phủ như S&P thừa nhận, VietinBank có được lợi thế

trong việc huy động một lượng lớn nguồn tiền nhàn rỗi từ Kho bạc Nhà nước, các định chế tài chính, các tổng công ty, tập đoàn của Nhà nước như PVN, VN Steel, Vinacomin... Nếu những khoản tiền này được tính vào phần huy động, tỷ lệ LDR của VietinBank sẽ giảm đáng kể.

3. Moody's đánh giá, chất lượng tài sản của VietinBank đang đi xuống và mức độ nợ xấu thực sự theo chuẩn quốc tế của ngân hàng này là khó xác định.

Hiện nay, tất cả ngân hàng tại Việt Nam đều phải tuân thủ Quyết định 493/2005/QĐ-NHNN về việc phân loại và trích lập dự phòng nợ xấu. Theo số liệu của các ngân hàng niêm yết công bố trong báo cáo tài chính 2011, tỷ lệ nợ xấu của VietinBank là 0,75% và thuộc loại thấp nhất.

Nợ xấu của các ngân hàng năm 2011

Ngân hàng	Vietinbank	Vietcombank	BIDV	Sacombank	ACB	EIB
Nợ xấu	0,75%	2,1%	2,8%	0,6%	0,9%	1,6%

Nguồn: Tổng hợp từ Báo cáo tài chính hợp nhất 2011 của các ngân hàng

4. Khả năng lợi nhuận của VietinBank cũng bị Moody's đánh giá là khiêm tốn do những khó khăn kinh tế hiện nay ở Việt Nam.

Trong điều kiện kinh tế khó khăn, năm 2011 VietinBank là ngân hàng đạt lợi nhuận trước thuế cao nhất trong hệ thống ngân hàng Việt Nam và vượt rất xa ngân hàng đứng thứ hai là Vietcombank.

Lợi nhuận trước thuế của một số ngân hàng năm 2011 (đơn vị: tỷ đồng)

CTG	VCB	STB	ACB	EIB	SHB	HBB	NVB	MBB	BIDV
8.392	5.730	2.771	4.203	4.057	1.001	348	241	2.638	4.296

Nguồn: Tổng hợp từ Báo cáo tài chính hợp nhất 2011 của các ngân hàng.

Bộ phận Quan hệ Nhà đầu tư - VietinBank